

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.272

Dosar nr.627/2/2011

Şedința publică de la 22 ianuarie 2013

Președinte: Luiza Maria Păun
Doina Duican
Rodica Voicu
Georgiana Vlad

- Judecător
- Judecător
- Judecător
- Magistrat asistent

&&&

S-a luat în examinare recursul formulat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr. 6005 din 18 octombrie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal s-a prezentat recurrentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic [REDACTAT] și intimatul-părât Dragoste Grigore Dănuț, prin avocat [REDACTAT]

Procedura completă.

Reprezentantul recurrentului-reclamant depune la dosar delegația de reprezentare și practică judiciară.

Reprezentantul intimatului-părât depune împuernicire avocațială.

Înalta Curte, constatănd că nu mai sunt chestiuni prealabile de discutat, acordă cuvântul părților prezente în raport cu recursul formulat.

Consilierul juridic al recurrentului-reclamant solicită admiterea recursului și modificarea sentinței atacate, în sensul admiterii acțiunii, respectiv constatarea calității de colaborator al securității al intimatului-părât.

Precizează că părâțul a informat autoritățile represive ale regimului comunist despre colegi al săi că ascultau posturi de radio străine, în special Europa Liberă.

Prima instanță a reținut că ascultarea unor posturi de radio străine nu constituie o activitate potrivnică regimului comunist, că pârâtul nu a informat despre activități sau atitudini potrivnice regimului comunist și că informațiile pârâtului nu ar fi vizat încălcarea drepturilor fundamentale.

Însă, din starea de fapt rezultă că au existat consecințe concrete ale activității întreprinse de către intimat - Securitatea a luat măsura avertizării persoanelor care ascultau Radio Europa Liberă și discutau despre emisiunile acestui post. Astfel, au fost încălcate drepturile fundamentale, persoanele avertizate de securitate fiind astfel intimidate, producându-se o încălcare a dreptului la viață privată, la liberă opinie, la propria imagine.

Apărătorul intimatului-pârât solicită respingerea recursului arătând că pârâtul nu a scris note informative, acestea fiind scrise de către ofițerul de securitate, care se deplasa la locul de muncă al acestuia, astfel încât tensiunea a fost exercitată asupra pârâtului. Instanța de fond în mod corect a respins acțiunea, întrucât nu s-a făcut dovada decât a mențiunilor privind ascultarea radioului și al unor eventuale discuții. În practica Înaltei Curții aprecierea asupra calității de colaborator al securității se face raportat la numărul notelor informative făcute de persoana în cauză și conținutul acestora.

În conformitate cu dispozițiile art.150 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte a închis dezbatările și a reținut cauza spre soluționare.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la 30.04.2010 pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII a contencios administrativ și fiscal, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâtul Dragoste Grigore Dănuț, solicitând să se constate calitatea acestuia de colaborator al Securității.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că din cuprinsul Notei de Constatare nr. 011111501/09.06.2010 rezultă că, pârâtul,

fiind executor judecătoresc la Judecătoria Turda, a fost recrutat la data de 27.08.1989, de către Serviciul Municipal Turda, Inspectoratul Județean de Securitate Cluj, pentru realizarea supravegherii informative în problema «JUSTITIA», dar, mai ales, a încadrării informative a soțului obiectivei «CLAUDIA», lucrat prin D.U.I. (dosar de urmărire informativă). La aceeași dată a semnat Angajament, preluând numele conspirativ "GELU". Potrivit materialelor din dosar, anterior recrutării oficiale, pârâtul a fost contactat de mai multe ori de un ofițer de Securitate, ocazii cu care a furnizat informații ce se regăsesc atât în dosarul personal nr. R 191491 (cotă C.N.S.A.S.), cât și în dosarele persoanelor semnalate de domnia sa.

A arătat, de asemenea, că sunt îndeplinite cumulativ condițiile pentru a se reține colaborarea prin furnizare de informații.

În ceea ce privește prima condiție - informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, arată că prin nota informativă furnizată de către pârât, sub numele conspirativ "GELU", la data de 29.04.1989, pârâtul a informat despre faptul că mai mulți colegi ai domniei sale ascultă și colporteză știrile transmise de posturile de radio străine. Audierea și eventual colportarea știrilor transmise de aceste posturi de radio reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, lucru dovedit în cazul de față prin faptul că asupra persoanelor semnalate au fost luate măsuri pe linie de securitate. Nota informativă, furnizată de pârât la data de 29.04.1989, a fost exploatață în dosarul fond informativ nr. 1257113 (cotă C.N.S.A.S.), deschis asupra unei grefiere de la Judecătoria Turda, precum și în dosarul fond informativ Of. 1257114 (cotă C.N.S.A.S.), deschis asupra unui alt grefier de la Judecătoria Turda.

În ceea ce privește cea de a doua condiție - informațiile să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, se arată că furnizarea informațiilor a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că aceste relatari nu rămâneau fără urmări. Pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în declarațiile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare {încălcarea dreptului la viață privată} și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, a susținut că informațiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1, art. 33 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborat cu art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

Pârâtul, prin întâmpinare, a solicitat respingerea cererii, arătând că nu a desfășurat o activitate de colaborator al securității ca poliție politică, nu a adus prejudicii niciunui cetățean al României și nu i-a încălcat niciun drept sau libertate fundamentală, nu a comis niciun abuz și nici pe aceasta bază nu s-a comis vreun abuz de către fosta instituție de securitate. În litera legii, nu a denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A învaderat în cuprinsul întâmpinării o serie de aspecte formale de natură a atrage concluzia că nu este îndeplinită condiția existenței unei note sau raport scris de către pârât sau relatare verbală. Nota informativă din 27.03.1989 semnată Gelu, nu numai că nu este înregistrată, dar constituie o caracterizare laudativă a numitului , nu o nota prin care să se denunțe activități sau atitudini cu scopul de a îngrădi drepturile și libertățile acestuia, iar, pe de altă parte, sunt un răspuns la o întrebare.

În concluzie, a arătat că nu există niciun dosar de informator pe numele său, iar actele prezentate nu conțin informații furnizate de către pârât, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatari verbale consemnate de ofițerul de securitate prin care să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Curtea de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal, prin sentinţa civilă nr. 6005 din 18 octombrie 2011, a respins acţiunea în constatarea calităţii de colaborator al Securităţii, reţinând că nu este îndeplinită niciuna dintre condiţiile cumulative prevăzute de art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, şi anume informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi să vizeze îngădarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale.

Curtea a considerat că niciuna din notele informative depuse în probaţiune nu conţin vreo informaţie prin care să se denunţe activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, ci conţin o informare generală despre audierea unor posturi de radio străine şi purtarea unor discuţii nespecificate pe marginea unor evenimente interne şi internaţionale făcând comentarii necorespunzătoare.

Chiar dacă ascultarea unor posturi de radio străine nu era văzută cu ochi buni în acea vreme, totuşi acest fapt nu constituie o activitate potrivnică regimului totalitar comunist.

Ca atare, a reţinut că pârâtul nu a informat despre activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, ci despre idei şi concepţii cu caracter necorespunzător, după aprecierea sa.

Totodată, Curtea a apreciat că informaţiile comunicate de pârât nu au vizat îngădarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, ci comunicarea unor aspecte de notorietate către Securitate.

Împotriva acestei hotărâri, a declarat recurs reclamanta Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, criticând-o pentru nelegalitate şi netemeinicie şi a solicitat în temeiul art. 299, art. 304 pct.9 şi art. 304¹ Cod procedură civilă, admiterea recursului, modificarea în tot a sentinţei recurate şi admiterea acţiunii, în sensul constatării calităţii de colaborator al Securităţii, a numitului Dragoste Grigore Dănuț.

În esenţă, prin motivele de recurs dezvoltate, recurrentul-reclamant a arătat următoarele:

În mod greşit prima instanţă a respins acţiunea considerând că pârâtul nu a furnizat informaţii despre activităţi sau atitudini potrivnice regimului comunist, deşi informaţiile furnizate erau de

natură a caracteriza o relație de colaborare cu Securitatea, în sensul art. 2 lit.b) teza I din OUG nr.24/2008.

Împrejurarea că atitudinile denunțate de intimat erau atitudini potrivnice regimului comunist a fost dovedită chiar de situația din speță, având în vedere că a fost luată măsura avertizării persoanelor denunțate că ascultau Radio Europa Liberă și discutau despre emisiunile acestui post.

În ceea ce privește vizarea încălcării unor drepturi fundamentale, recurrentul-reclamant a apreciat că și această condiție este îndeplinită, având în vedere consecințele concrete pe care le-au suportat persoanele vizate, respectiv încălcarea dreptului la viață privată cât și la libera opinie precum și dreptul la propria imagine.

În fine, s-a arătat că legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informații furnizate, fiind de ajuns și un singur denunț, care să îndeplinească cele două condiții, pentru reținerea acestei calități, astfel că se impunea admiterea acțiunii cu care a fost sesizată instanța de fond.

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor formulate, a dispozițiilor legale incidente în cauză, cât și sub toate aspectele, în baza art. 304 Cod procedură civilă Înalta Curte constată că recursul este fondat, pentru argumentele expuse în continuare.

Recurrentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a investit instanța de contencios administrativ cu o acțiune având ca obiect constatarea calității intimatului-pârât Dragoste Grigore Dănuț de colaborator al Securității.

Intimatul-pârât se încadrează în sfera persoanelor supuse verificărilor în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, pentru care Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, persoanele care candidează sau ocupă demnități sau funcții prevăzute de art. 3 lit.l) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar.

Analizând actele și lucrările dosarului, Înalta Curte constată că sunt intemeiate criticele formulate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în legătură cu activitatea pârâtului care a adus atingere dreptului fundamental la viață privată și a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea

opiniilor, fiind întrunite, în cazul de față, toate condițiile prevăzute de OUG nr.24/2008, pentru a se constata calitatea de colaborator al securității a părâtului.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 2 lit.b) teza I din OUG nr. 24/2008 colaborator al securității este persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialul probator administrat în cauză, Înalta Curte constată că, în mod greșit instanța de fond a apreciat că din conținutul înscrisurilor aflate la dosar nu se poate reține îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de dispozițiile art. 2 lit.b) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, informațiile furnizate de părât neatingând calitatea impusă de lege, respectiv aceea de a denunța activități și atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Motivarea instanței de fond în privința neîndeplinirii primei condiții nu poate fi reținută astfel cum a susținut și recurentul-reclamant întrucât este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, postul de radio „Europa Liberă” a avut în permanență o poziție anticomunistă fiind monitorizat de organele de Securitate și în acest context audierea și eventual colportarea știrilor transmise de acest post de radio, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist.

În cauză este îndeplinită și cea de-a doua condiție, cu privire la vizarea încălcării unor drepturi întrucât în urma furnizării unor astfel de informații, astfel cum rezultă din rapoartele ofițerilor de Securitate cât și din notele informative ale intimatului persoanele respective au suportat consecințe concrete.

De altfel, din textul de lege citat mai sus, rezultă că este suficient ca informațiile furnizate să fi vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, condiție care, în cauza de față este satisfăcută pe deplin de informațiile în litigiu.

Astfel fiind, Înalta Curte în temeiul art. 312 Cod procedură civilă va admite recursul declarat, iar rejudicând cauza pe fond,

acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității va fi admisă, fiind întrunite toate condițiile legale pentru a se constata calitatea de colaborator al Securității a părâtului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr. 6005 din 18 octombrie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată, în sensul că admite acțiunea formulată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Constată calitatea intimatului-părât Dragoste Grigore Dănuț de colaborator al securității.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 22 ianuarie 2013.

JUDECĂTOR,

L. M. Păun

JUDECĂTOR,

D. Duican

JUDECĂTOR,

R. Voicu

MAGISTRAT ASISTENT,

G. Vlad

Red.

Tehnored.

D.D.

T.M./4 ex.